

Openbaar

Opsteller H.J.M. Rademakers
Leidinggevende Samenleving
Portefeuillehouder De heer Mr. S.B.J. Backus (wethouder)

Join-nummer BenW\1343
Onderwerp Accommodatiebeleid
Te nemen besluit De gemeenteraad verzoeken om:
1. In te stemmen met de nota accommodatiebeleid en het college opdracht te geven aan de daarin opgenomen aanbevelingen uitvoering geven.
2. Voor de periode 2020 een bedrag ad €75.000 beschikbaar te stellen voor externe ondersteuning in de uitwerking van ontwikkelopgaven.
3. De kosten voor externe ondersteuning voldoen uit budget Ôs Dörp.
4. Voor externe ondersteuning in de uitwerking van ontwikkelopgaven voor het jaar 2021 een claim indienen via de Kadernota 2021.

Datum in B&W 17-12-2019

1. Onderwerp

Accommodatiebeleid.

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

Op 2 juli 2019 stelde de gemeenteraad de startnotitie accommodatiebeleid vast. Deze startnotitie bevatte kaders en uitgangspunten die in overleg met de gemeenteraad, dorpsraden en -overleggen (DOL), het Overleg Orgaan Gemeenschapsvoorzieningen (OOG), binnen- en buitensportverenigingen en de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) zijn opgesteld.

In het vervolg op de startnotitie is er in interactie met inwoners, verenigingen en organisaties kwalitatieve en kwantitatieve informatie opgehaald als input voor het accommodatiebeleid. Daarbij is aangegeven welk aanbod in de toekomst noodzakelijk is, wat we daarvoor moeten doen en hoe we dat gaan aanpakken. Tijdens deze interactie is er contact geweest met meer dan 500 inwoners. Dat gebeurde tijdens de volgende momenten:

- Enquêtes verenigingen en gemeenschapshuizen (augustus 2019 – november 2019)
- Dorpsbijeenkomsten (oktober 2019 – november 2019)
- Jongerenlab Sint Ursula (oktober 2019)
- Inloopbijeenkomsten concept accommodatiebeleid (november 2019)
- Schriftelijke reacties concept accommodatiebeleid (november 2019)

In het accommodatiebeleid zijn de kaders en uitgangspunten uit de startnotitie als basis opgenomen. Vervolgens zijn ontwikkelopgaven voor Leudal en per dorp gepresenteerd. Deze ontwikkelopgaven vormen een uitvoeringsprogramma voor de komende jaren. Tevens zijn er organisatorische randvoorwaarden opgenomen om een succes te maken van het accommodatiebeleid. Het beoogde resultaat is om te komen tot toekomstgerichte accommodaties die bijdragen aan een vitale samenleving. Een vitale samenleving met kunst en cultuur, sport, sociale cohesie en participatie passend bij de behoeften van de inwoners van Leudal nu én in de toekomst. Het accommodatiebeleid zorgt voor duidelijkheid en transparantie.

3. Voorstel aan College

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende collegedoelstelling(en):

- Programma 2 Multifunctioneel gebruik voorzieningen
- Programma 4 Woon-, werk- en leefklimaat
- Programma 5 Sport en cultuur
- Programma 7 Participatie
- Programma 8 Dienstverlening aan burger en bedrijven
- Programma 9 Eigentijds besturen en netwerken

4. Argumenten

1.1 Met het vaststellen van het accommodatiebeleid zijn de kaders, uitgangspunten en ontwikkelopgaven met betrekking tot de accommodaties voor iedereen helder.

Voorzieningen en accommodaties zijn belangrijk voor de leefomgeving in de dorpen. Hierdoor kunnen inwoners prettig in de gemeente Leudal wonen, ontspannen en elkaar ontmoeten. Voorzieningen en accommodaties zijn geen doel op zich, maar een middel om de leefbaarheid in stand te houden en waar

nodig te versterken. De keuzes die in dit accommodatiebeleid zijn gemaakt zijn toekomstbestendig. Daarbij zijn keuzes gemaakt voor een passend aanbod aan accommodaties per dorp. Bij de keuzes wordt steeds meer van de eigen kracht van onze inwoners en verenigingen uit gegaan. Zij nemen zelf initiatief en voelen zich verantwoordelijk voor de eigen leefomgeving. De gemeente heeft hier een faciliterende rol in. Wanneer we nu niets doen gaat dat ten koste van de leefbaarheid en vitaliteit van de dorpen.

Het accommodatiebeleid geeft richting aan toekomstbestendige accommodaties in Leudal. Er zijn vier hoofduitgangspunten geformuleerd:

1. Ieder dorp is anders, waardoor maatwerk noodzakelijk is.
2. Stimuleren samenwerking en de overgang van mono- naar multifunctionaliteit.
3. Optimaliseren van de bezettingsgraad van accommodaties.
4. Verminderen van het aantal accommodaties.

Met het accommodatiebeleid brengt de gemeente samen met inwoners en verenigingen een beweging op gang. Een beweging waarin de volgende zaken worden opgepakt:

- Van accommodaties naar functies en activiteiten.
- Van individuele naar gezamenlijke belangen.
- Van gemeente naar gemeenschap.
- Van kwantiteit naar kwaliteit.
- Van mono- naar multifunctioneel.
- Van reactief naar proactief.

In het accommodatiebeleid zijn meerdere en verschillende ontwikkelopgaven geformuleerd. Dit zijn ontwikkelopgaven voor Leudal, maar ook ontwikkelopgaven per dorp. De ontwikkelopgaven kwamen tot stand door de kaders en uitgangspunten, de input tijdens bijeenkomsten en het huidige beleid af te wegen. Er is prioriteit gegeven aan ontwikkelopgaven van dorpen waar reeds een beweging in gang is gezet of waar het dorp en/of verenigingen in het dorp zelf actief bezig zijn. Ook is er prioriteit gegeven aan ontwikkelopgaven waarbij de urgentie is om dit spoedig op te pakken. De ontwikkelopgaven worden samen met inwoners of door inwoners opgepakt.

Ontwikkelopgaven met prioriteit:

- Haalbaarheidsonderzoek naar een gemeenschapshuis in Neeritter.
- Verkenning van een multifunctionele voorziening in Heibloem.
- Planontwikkeling voor toekomstbestendig gemeenschapshuis Hunsel.
- Ontwikkelingen in Roggel: businessplan La Rochelle, Open Club Roggel, Micosport.
- Toekomstplan jeugd samen met jeugdorganisaties.
- Stoppen met investeren in het overschot van 16 tennisbanen (norm is 70 leden per tennisbaan).
- Toekomstvisie op zwembaden, waarbij voorwaarde is dat de gemeente Leudal in de toekomst bijdraagt in de exploitatie van één zwembad.

Daarnaast zijn de volgende ontwikkelopgaven die op Leudal betrekking hebben beschreven. In onderstaande opsomming zijn de ontwikkelopgaven met prioriteit niet opgenomen:

- Een toekomstplan voor schutterijen ontwikkelen.
- Een toekomstplan voor voetbalclubs ontwikkelen.
- Een toekomstplan voor beugelsport ontwikkelen.
- Het opstellen van een kader voor Open Clubs.
- Het opstellen van een subsidieregeling voor investeringen in accommodaties.
- Het ontwikkelen van een "gereedschapskist" om gemeenschapshuizen te ondersteunen.

- Herijken van huur-/exploitatieovereenkomsten van gemeenschapshuizen.
- Het uitvoeren en evalueren van de pilot bibliotheken.

Voor de dorpen zijn de volgende ontwikkelopgaven beschreven. In onderstaande opsomming zijn de ontwikkelopgaven met prioriteit niet opgenomen, waardoor de dorpen Heibloem en Roggel niet in de opsomming staan, omdat deze al in de ontwikkelopgaven met prioriteit zijn opgenomen:

- Baexem: verkennen van de samenwerking van sport in één accommodatie;
- Buggenum: in stand houden gemeenschapsvoorzieningen en overdragen sportpark De Klink aan verenigingen;
- Ell: invulling geven aan sportpark 't Meuleveldj;
- Grathem: verbeteren gebruik Meeting Point Nassaurie en het creëren van een toekomstvisie op de Sportlaan;
- Haelen: realiseren van een multifunctionele gemeenschapsvoorziening, toekomstscenario's uitwerken voor sportpark Houtrust en toekomstscenario's uitwerken voor binnensport in Haelen en Nunhem;
- Haler: optimaliseren van het gebruik van Ons Dorpshuis;
- Heythuysen: optimaliseren van het gebruik van De Bombardon en saneren van de overcapaciteit aan binnensport;
- Horn: optimaliseren van het gebruik van De Postkoets, het realiseren van een toekomstbestendige exploitatie van de Van Hornehal en het realiseren van een toekomstbestendige accommodatie voor Beach Sport Leudal;
- Hunsel: afstoten en slopen van de gymzaal;
- Ittervoort: invullen van een toekomstbeeld voor de locatie basisschool en gymzaal en een toekomstplan voor LTC Ittervoort;
- Kelpen-Oler: het Trefcentrum multifunctioneel blijven gebruiken, stoppen met investeren in tennis en invulling geven aan de vrijkomende voetbalaccommodatie;
- Neer: toekomstscenario's voor De Kwiebus uitwerken;
- Neeritter: afstoten van de gymzaal;
- Nunhem: in stand houden van gemeenschapsvoorzieningen.

Bovenstaande ontwikkelopgaven betekenen dat er in de toekomst:

- Multifunctionelere accommodaties zijn;
- Hogere bezettingsgraden van gemeenschapshuizen en binnensportvoorzieningen zijn;
- Het aanbod aan accommodaties aansluit op de behoefte;
- Het aantal tennisbanen aansluit bij de werkelijke behoefte en de daarbij behorende norm;
- Het aantal zaalsporteenheden aansluit bij de werkelijke behoefte en de daarbij behorende norm;
- De gemeentelijke inmenging in de exploitatielasten voor zwembaden daalt;
- Het aantal accommodaties aansluit bij de werkelijke behoefte en de daarbij behorende norm.

1.2 Het accommodatiebeleid kwam tot stand in interactie met inwoners.

In het proces van de totstandkoming van het accommodatiebeleid is er contact geweest met meer dan 500 inwoners. De inwoners dachten in bijeenkomsten aan de hand van werkvormen mee over de toekomst van de accommodaties in de dorpen. De verslagen van de bijeenkomsten zijn als bijlage toegevoegd.

1.3 Er is een toetsingsinstrument voor investeringen.

Momenteel is er geen afwegingskader op basis waarvan investeringen in accommodaties worden afgewogen. Daarom is er een toetsingsinstrument en subsidieregeling voor investeringen in ontwikkeling. Het toetsingsinstrument wordt gebruikt om investeringsvraagstukken te beoordelen. Het instrument is een

groeimodel en zal door gebruik inzichten voor verbetering geven. Het instrument bepaalt de toekomstbestendigheid aan de hand van drie pijlers:

1. Inhoud en functie (maatschappelijke functie en betekenis van de accommodatie en kenmerken van het gebied).
2. Beheer (bestuurskracht en exploitatie).
3. Gebouw (kwaliteit van de accommodatie en multifunctionaliteit).

2.1 Er is budget nodig om op korte termijn uitvoering te geven aan de ontwikkelopgaven uit het accommodatiebeleid.

Met het budget voorzien we in ieder geval gedurende 2020 in externe ondersteuning van de begeleiding en coördinatie van geprioriteerde ontwikkelopgaven. Daarnaast biedt het ook ruimte om uitvoering te geven aan actuele ontwikkelingen in de dorpen. Daarnaast wordt er een claim ingediend in de kadernota om ook ondersteuning voor 2021 te realiseren.

5. Risico's

De kosten voor de ontwikkelopgaven zijn (nog) niet duidelijk.

Het accommodatiebeleid geeft richting aan de toekomst van het maatschappelijk vastgoed. Op basis van het accommodatiebeleid worden er businesscases ontwikkeld om de kosten in beeld te brengen. Definitieve besluitvorming over diverse (grote) vervolgcacties, zoals realisatie van een toekomstbestendig dorpshuis voor Neeritter, vinden plaats als de plannen concreet zijn. De komende jaren concretiseren we de plannen om op die manier te komen tot een betere kwaliteit en optimaal gebruik van onze accommodaties. De kosten en opbrengsten worden per ontwikkelopgave in beeld gebracht en ter besluitvorming voorgelegd.

6. Juridisch kader

Aan dit voorstel als zodanig zijn geen juridische consequenties verbonden. Dat is nadrukkelijk wel aan de orde zodra aan de slag wordt gegaan met de feitelijke uitvoering (denk aan subsidies, garanties, huurcontracten, onderhoudscontracten enz.).

7. Financiële samenvatting

Voorgesteld wordt om de structurele besparingen die voortkomen uit het accommodatiebeleid, op lange termijn jaarlijks geschat op € 150.000 tot € 200.000, in te zetten voor facilitering van de beschreven ontwikkelopgaven. Hierbij moet vermeld worden dat in de begroting 2020-2023 een maatregel op accommodaties is opgenomen van € 210.000 in 2020 en vanaf 2021 structureel € 175.000. De verwachte structurele besparingen die voortkomen uit het accommodatiebeleid worden in eerste instantie ingezet om de opgenomen maatregel te realiseren.

Voorgesteld wordt om voor 2020 en 2021 jaarlijks € 75.000 beschikbaar te stellen voor externe ondersteuning voor de uitvoering van het accommodatiebeleid. Voor 2020 kan in deze kosten voorzien worden uit het budget Ôs Dörp, voor 2021 heeft Ôs Dörp hiertoe onvoldoende budget. Voorgesteld wordt om voor de kosten voor externe ondersteuning een claim in de Kadernota 2021 op te nemen. Eventueel kan de in 2020 in te vullen functie van procesregisseur Samenleving voor 2021 iets betekenen in dit verhaal, waardoor de inkoopwaarde van de externe ondersteuning omlaag kan.

In het accommodatiebeleid wordt in hoofdstuk 8. Financiën aangegeven dat door de diversiteit en de looptijd van de ontwikkelopgaven het op dit moment niet mogelijk is om een totaalbeeld van de kosten en opbrengsten van het accommodatiebeleid weer te geven. Geadviseerd wordt om wel een integraal beeld te ontwikkelen, zodat keuzes in volledigheid overwogen kunnen worden zodat niet dat per ontwikkeling losse voorstellen komen. Hiermee kan ook integraal worden bekeken naar de voortgang van de invulling van de taakstelling.

	2020	2021	2022	2023
Kostenplaats	66010102 burgerinitiatieven			
Kostensoort	4038550 overige diensten			
Begroting	98.372	98.372	100.372	103.906
Realisatie				
Verplichtingen	7.200	75.000	75.000	75.000
Restant	91.172	23.372	25.372	28.906
Kosten dit advies	75.000			
Restant	16.172			

Verplichting betreft nog geen daadwerkelijke verplichting naar een leverancier maar een claim op de post Ôs Dürp naar aanleiding van besluitvorming over onderzoek Ursula en investeringskrediet HEG. Voor de inhuur in 2020 wordt dit budget ingezet. Voor 2021 wordt een claim meegenomen in de Kadernota 2021. Voor de inkoop betekent dit wel dat een knip moet worden gemaakt voor het jaar 2020 en 2021.

8. Overige integrale afstemming

Personele consequenties

Uitvoering geven aan het accommodatiebeleid zal met name procesgericht zijn. Accent ligt daarbij met name bij de afdeling Samenleving. Zonder ondersteuning door onze procesregisseurs lukt dat echter niet. Daarnaast zal ook een appel worden gedaan op de inzet van combinatiefunctionarissen, waartoe uw college op 3 december jl. heeft besloten.

De Omgevingswet maakt burgerparticipatie niet verplicht. De Omgevingswet gaat uit van maatschappelijke ontwikkelingen als basis voor nieuwe opgaven en dat betekent dat je de nieuwe opgaven gezamenlijk verkent en bepaalt. De gemeente Leudal vindt het belangrijk dit te doen voor en met inwoners en partners. Rekening houdend met de ontwikkelingen in het kader van de Omgevingswet zal naast de inzet van team Vastgoed van de afdeling Ruimte ook afstemming en samenwerking in bredere zin met de afdeling Ruimte plaats vinden.

Inkoop en aanbesteding

De gevraagde dienstverlening met een opdrachtwaarde van € 150.000,-- kan worden ondergebracht binnen de categorie "specifieke en sociale diensten", waarvoor volgens de Aanbestedingswet 2012 en ons inkoopbeleid een apart aanbestedingsregime geldt. De dienstverlening kan binnen de categorie "specifieke en sociale diensten" worden ondergebracht bij o.m. volgende CPV-codes:

98133100-5 Ondersteunende diensten voor verbetering van openbare voorzieningen en openbare centra
75124000-1 Administratieve diensten voor recreatie, cultuur en religie
75112100-5 Administratieve diensten voor ontwikkelingsproject
75130000-6 Ondersteunende diensten voor de overheid
Er is niet nader beschreven wat wel of niet valt binnen de aangegeven CPV-codes dus de toewijzing mag ruim worden opgevat.

Binnen de categorie "specifieke en sociale diensten" mag tot € 750.000 worden aanbesteed op de wijze die wij het meest geschikt achten. In casu vinden wij de enkelvoudig onderhandse aanbesteding het meest geschikt omdat wij dan verder kunnen met Bureau Negen. Het ligt namelijk voor de hand, gelet op opgedane specifieke kennis uit het proces om te komen tot accommodatiebeleid, om Bureau Negen ook de gevraagde externe ondersteuning te laten bieden en te vragen hiervoor een offerte in te dienen.

Belang duurzaamheid

Met het beleid en proces accommodatiebeleid beogen we door met name samenwerking en multifunctionaliteit een duurzame borging van activiteiten en voorzieningen in Leudal.

Noot controller

Financieel

In de financiële paragraaf van het voorstel is de kanttekening gemaakt dat we geen beeld hebben van de financiële impact. De vraag is of het toepassen van deze beleidskaders in zijn totaliteit financieel haalbaar is. Daarnaast blijft het onmogelijk om, zonder financiële doorrekening van het beleidskader, een integrale afweging te maken op het moment dat een specifieke casus voorligt.

Geadviseerd wordt om de financiële haalbaarheid in beeld te brengen en integraal onderdeel van het beleidsdocument te laten uitmaken.

Interne kwaliteitsverbetering en doelmatigheid

Uit het proces rondom subsidies is o.a. gebleken dat bij het ontbreken van heldere doelstellingen,- helder beleid en heldere beleidsregelingen onvoldoende houvast word geboden voor een doelmatige toepassing. Om er voor te zorgen dat deze beleidsnota een bijdrage levert aan de interne kwaliteitsverbetering van processen is het van belang dat de helderheid en eenduidigheid van de doelstelling, de toepasbaarheid en meetbaarheid van de randvoorwaarden en toetsingscriteria nader worden uitgewerkt.

De duiding van de opgenomen doelstelling en toetsingscriteria in het voorgestelde beleidsdocument voldoen daar nu onvoldoende aan.

9. Communicatie

Openbaar:

Actief:

- Informeren raad
- Ter inzage leggen voor
- Publiceren op Overheid.nl
- Plaatsen op gemeente info ViaLeudal
- Plaatsen op website
- Plaatsen op social media
- Versturen persbericht naar (lokale) media
- Plaatsen op intranet

- Overige communicatie

Communicatiestrategie:

Raadsinformatiebijeenkomst

In overleg met het Presidium is, als voorbereiding op behandeling van onderhavig voorstel in de raadsvergadering van 11 februari 2020, voor 14 januari 2020 in gemeenschapshuis Baexheimerhof een raadsinformatiebijeenkomst gepland. Het is de bedoeling dat op 14 januari de gemeenteraad geïnformeerd wordt over het accommodatiebeleid, de actiepunten per dorp en de planning daarvan. Tijdens deze bijeenkomst kunnen de raadsleden ook verbetervoorstellen op het concept accommodatiebeleid doen. De voorgestelde aanpak betekent dat het accommodatiebeleid nog kan wijzigen naar aanleiding van de input van de gemeenteraad. Mocht dit het geval zijn, dient uw college hierna nog een definitief besluit te nemen over het accommodatiebeleid. Consequentie van deze aanpak is dat het voorstel niet in februari, maar in maart door de gemeenteraad wordt vastgesteld.

Persbericht

Zie bijlage.

10. Bijlagen

1. Nota accommodatiebeleid
2. Bijlagen nota accommodatiebeleid
 - 2.1 Uitwerking dorpsbijeenkomsten
 - 2.2 Uitwerking Jongerenlab
 - 2.3 Uitwerking inloopbijeenkomsten accommodatiebeleid
 - 2.4 Schriftelijke reacties concept accommodatiebeleid
3. Raadsvoorstel
4. Concept raadsbesluit
5. Persbericht

B&W besluit

Besluit betreffende voorstel **BenW - 1343**

Onderwerp: Accommodatiebeleid

Steller: Rademakers, Henk

B&W-vergadering: 17 december 2019

Openbaarheid: Openbaar

Ambtelijk advies:

De gemeenteraad verzoeken om:

1. In te stemmen met de nota accommodatiebeleid en het college opdracht te geven aan de daarin opgenomen aanbevelingen uitvoering geven.
2. Voor de periode 2020 een bedrag ad €75.000 beschikbaar te stellen voor externe ondersteuning in de uitwerking van ontwikkelopgaven.
3. De kosten voor externe ondersteuning voldoen uit budget Ôs Dörp.
4. Voor externe ondersteuning in de uitwerking van ontwikkelopgaven voor het jaar 2021 een claim indienen via de Kadernota 2021.

Collegebesluit:

Conform advies